

Woltjer

voorgesteld door de leden Woltjer, Sipkes, Van den Bos en Van der Linden. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 6 (25036).

Mevrouw **Sipkes** (GroenLinks): Voorzitter! Ik dank de minister voor de beantwoording. De minister heeft helder gemaakt dat er ten aanzien van de mensenrechtenclausules in alle verdragen sprake is van een groot probleem. Hij heeft tegelijkertijd helder gemaakt dat hij een eigen interpretatie terzake heeft en dat er sprake is van een eigen Nederlandse lijn. Wat Nederland betreft kan artikel 2 breed worden geïnterpreteerd. Voorts kan artikel 76 artikel 2 niet opzij schuiven. Dat is helder, maar wij hebben het over een internationaal verdrag. Het lijkt mij belangrijk dat dit internationaal ook duidelijk wordt. Dat moet er dus bijkomen. Het is niet genoeg dat er wat Nederland betreft naar de Handelingen wordt gekeken. Dit is ook belangrijk als signaal. Daarom dien ik mede namens collega Woltjer de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat eerbiediging van de democratische beginselen en de mensenrechten de grondslag dient te vormen van het interne en externe beleid van de verdragspartijen bij de Euro-Mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand gebracht wordt tussen de Europese Gemeenschap en hun lidstaten enerzijds en de Staat Israël anderzijds;

van mening, dat artikel 2 van deze overeenkomst de door betreffende partijen geratificeerde mensenrechtenverdragen incorporeert;

van mening, dat artikel 76 wordt beperkt door het internationale recht en artikel 2 van genoemde overeenkomst;

verzoekt de regering de Nederlandse ratificatie te doen vergezellen van een understanding van bovenge-

noemde strekking,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Sipkes en Woltjer. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 7 (25036).

Wil de minister hier nu op reageren, of wil hij ook dat schriftelijk doen?

Minister **Van Mierlo**: Voorzitter! Ik heb een helder idee van de eerste motie. De regering ontraadt de aanneming van die motie zeker niet. Ik heb een en ander min of meer al toegezegd, maar de motie kan een bijdrage leveren aan het intensiveren van de aandacht hiervoor van de Europese Unie.

Als de motie van mevrouw Sipkes alleen betrekking heeft op Israël, geef ik er de voorkeur aan om een algemene interpretatie daaraan te geven.

Mevrouw **Sipkes** (GroenLinks): Dat kan ik mij voorstellen. Artikel 2 is in alle verdragen opgenomen, maar artikel 76 is alleen opgenomen in het verdrag met Israël. Het gaat mij dan ook om dit verdrag.

Minister **Van Mierlo**: Het lijkt mij verstandig om hierop schriftelijk te reageren.

De **voorzitter**: De minister zal schriftelijk een aantal vragen beantwoorden en nog een reactie geven op de twee ingediende moties, in het bijzonder de motie van mevrouw Sipkes.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

Sluiting 23.04 uur

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter terzake gedane voorstellen:

1. een koninklijke boodschap, ten geleide van het voorstel van wet Wijziging van de Instellingswet W.R.R. in verband met de inwerking-treding van de Kaderwet advies-colleges (25248).

Deze koninklijke boodschap, met de erbij behorende stukken, is al gedrukt en rondgedeeld;

2. de volgende brieven:

twee, van de minister van Buitenlandse Zaken, te weten: een, over het voornemen tot het sluiten van uitvoeringsverdragen (23908, R1519, nr. 24); een, ten geleide van het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Moldavië inzake internationaal vervoer over de weg (25249);

een, van de minister voor Ontwikkelingssamenwerking, over de precieze voorwaarden inzake de Nederlandse ondersteuning van het Rwanda Tribunaal (24818, nr. 6);

een, van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, ten geleide van negen fiches die werden opgesteld n.a.v. het overleg door de Werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (22112, nr. 79);

een, van de minister van Justitie, over het mogelijk gepleegde milieudelict door de gemeente Nijmegen (25000-VI, nr. 39);

een, van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, over spreiding van gemeenteraadsverkiezingen (24244, nr. 6);

twee, van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, te weten:

een, over de voortgang van het proces van invoering van de WEB (23778, nr. 60);

een, over het door enkele universiteiten ingestelde beroep tegen de berekening van de Rijksbijdrage voor het begrotingsjaar 1993 (25000-VIII, nr. 76);

een, van de minister van Financiën, ten geleide van het verslag van de vergadering van de Ecofin-Raad van 17 februari 1997 (21501-07, nr. 180);

een, van de minister van Verkeer en Waterstaat, ten geleide van de derde voortgangsrapportage Deltaplan grote rivieren (18106, nr. 78);

een, van de staatssecretaris van Economische Zaken, inzake de handel in diensten (GATS) neergelegde hoofdregels (25074, nr. 5);

een, van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, over de resultaten van de projecten Opstapje en Piramide (24778, nr. 35).

Deze brieven zijn al gedrukt en rondgedeeld;

Lijst van ingekomen stukken

3. de volgende brieven:

- drie, van de minister van Buitenlandse Zaken, te weten:
 - een, inzake Wijziging van de Bijlage van het luchtvaartverdrag met Zuid-Afrika;
 - een, ten geleide van het Verdrag met het Internationale Tribunaal voor het voormalige Joegoslavië inzake de toegewezen verblijfplaats van generaal Blaskic;
 - een, ten geleide van het eindrapport van de waarnemers van de Europese Unie bij de verkiezingen welke op 3 februari 1997 in Pakistan hebben plaatsgevonden;
 - een, van de staatssecretaris van Justitie, ten geleide van het verslag van het werkbezoek aan Canada 14 t/m 17 januari jl.;
 - twee, van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, te weten:
 - een, ten geleide van het uitgewerkte plan van aanpak inzake de beleidsreactie op de rapporten van Moret Ernst & Young en van Berenschot naar de financiële positie van BVE-instellingen;
 - een, over de uitkomsten van het bestuurlijk overleg over regulering voor gestructureerde samengestelde programma's hbo;
 - een, van de minister van Financiën, over de nieuwe Eurostat-regels met betrekking tot vaststelling begrotingen;
 - een, van de minister van Economische Zaken, ten geleide van het actieprogramma "Duurzame energie in opmars";
 - twee, van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, te weten:
 - een, over vermogenstekorten sociale fondsen;
 - een, ten geleide van de authentieke tekst van het Verdrag en de Aanbeveling betreffende de veiligheid en gezondheid in mijnen;
 - een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, over de Wet op het RIVM.

De voorzitter stelt voor, deze brieven door te zenden aan de betrokken commissies ter afdoening en niet te drukken;

4. een brief van de staatssecretaris van Defensie, over de verkoop van defensiematerieel.

De voorzitter stelt voor, deze brief door te zenden aan de betrokken commissie ter vertrouwelijke kennisneming door de leden.